

uit de Herberg

Verlies

KOM-OP-ADEM MIDWEEK: **Leven met Verlies**

De kom-op-adem midweek 'Leven met verlies' is voor die mensen die iemand verloren hebben. In deze midweek is er een speciaal aangepast programma. Er zijn gezamenlijke maaltijden, er is gelegenheid om tot rust te komen en te genieten van de prachtige omgeving. Rond een open Bijbel spreek je met de andere deelnemers over verlies en troost, maar je mag ook creatief aan de slag.

Een van de deelnemers van vorig jaar maakte een gedicht. We citeren met toestemming een gedeelte hieruit:

*Door verdriet je eenzaam voelen is erg
Maar dat voel je niet in de Herberg
Drie hele mooie dagen
Van stilte en bezinning
Ontspanning en een mooie wandeling
Niet zeggen hoe het moet
Maar meeleven, dat doet goed.
Soms kun je beter maar stil zijn
Als een ander dat begrijpt, is dat heel fijn.
Dat ik hier zo blij uit zou komen
Bestond alleen maar in mijn dromen*

De kom-op-adem midweek 'Leven met Verlies' is van **woensdag 18 tot en met vrijdag 20 november 2020** en kost €240,00.

Pro Life vergoedt een deel van deze kom-op-adem midweek als Herstelprogramma (herstellingsoord). Heb je belangstelling? Bel ons tijdens het spreekuur of vul op onze website het formulier in.

bestuur

Mw. C.P. Bloemendal-Dankers

Dhr. D. van Dijk

Dhr. W.H. Marchand, *penningmeester*

Mw. mr. W.C.M. Pronk - Schaap,
secretaris

Ds. M.J. Tekelenburg, *voorzitter*

Mw. H.M.W. de Vries

Ds. B.E. Weerd

directie

Henk Meuleman

comité van aanbeveling

Dr. J.A. van den Berg

Prof. dr. G. van den Brink

Ds. G. de Fijter

Mw. drs. A.B.F. Hoek - van Kooten

Dr. H.C. van der Meulen

Dhr. M. Niemeijer

Mw. E.A. Schouten - van Heijningen

Dr. A.H. van Veluw

Ds. M. Visser

Dr. P.J. Visser

Mw. drs. E.E. Wiegman-van

Meppelen Scheppink

Drs. L. Wüllschleger

woord vooraf

We staan in dit 3^e nummer van *Uit de Herberg* in 2020 stil bij het thema verlies. Een actueel thema in deze periode van de coronacrisis.

We zijn onze God en Vader dankbaar dat we vanaf 15 juni weer gasten kunnen ontvangen, al is het op 1,5 meter afstand en met strikte hygiënemaatregelen.

Een Herberg onderweg voor mensen die beschutting tegen de storm nodig hebben. Een tijdelijk huis als verlengstuk van de kerkelijke gemeenten met liefdevolle aandacht van 200 vrijwilligers en professionele pastorale zorg rond een open Bijbel.

In onze diaconale nieuwsbrief van oktober informeren we de kerkelijke gemeenten over onze inkomsten en de invloed van de coronacrisis. We zijn voor het belangrijkste deel afhankelijk van collecten en bijdragen van diaconieën en van particulieren. In voorgaande jaren kwam bijna de helft van de giften in het laatste kwartaal binnen. Het is dit jaar extra spannend, want we blijven t/m het 3^e kwartaal verder achter bij de begroting dan voorgaande jaren. Mogen wij ook dit jaar weer op uw financiële steun rekenen en helpt u ons het verlies te beperken? Hartelijk dank voor uw trouwe steun en betrokkenheid bij ons werk. We bidden met elkaar om Gods trouwe zorg en Zijn bewarende Hand.

Een vriendelijke groet uit de Herberg,
Henk Meuleman

inhoud

- 2** kom-op-adem
- 3** woord vooraf
- 4/5** bijbelstudie
- 6 /7** verlies en troost
- 8/9** retraite
- 10/11** vrijwilliger
- 12/13** een gast vertelt
- 14/15** kort nieuws
- 16** achterpagina

Lessen van een verliezer

bijbelstudie

Arjen Grobbe gastenbegeleider

Reageren? agrobbe@pdcdeherberg.nl

¹ Job 1: 21

² Job 2: 10

³ Job 3: 1

⁴ Job 38 en verder.

⁵ Job 40: 4 en 5

Het thema van deze *Uit de Herberg* is verlies. Een thema waar we dankzij het coronavirus allemaal wel mee te maken hebben gehad dit jaar. In de Bijbel staan vele geschiedenissen waarin het thema verlies aan bod komt. Iemand die heel veel verlies te verwerken krijgt, is Job. In deze Bijbelstudie kijken we met hem mee: wat is zijn reactie op zijn verlies; hoe reageert zijn omgeving; wat zijn de gevolgen en wat doet het met Jobs geloof? Job verliest zo ongeveer alles: al zijn bezit (en hij was een rijk man en had dus veel te verliezen!); al zijn kinderen en zijn gezondheid. Ook zijn huwelijk lijkt er flink onder te lijden. Het enige wat hij overhoudt is zijn leven, maar dat is een leven vol ziekte en pijn. In eerste instantie lijkt hij het te kunnen aanvaarden en zegt hij: “De HEERE heeft gegeven, de HEERE heeft genomen. De naam

van de HEERE zij geloofd.”¹ En verderop wordt er over hem gezegd dat hij ondanks alles niet zondigde en geen onvertogen woord sprak.²

Jobs vrienden horen van het onheil dat hem getroffen heeft en zoeken hem op. Wanneer ze hem zien, huilen ze luid. Een gepaste reactie, want Jobs verlies is groot. Gezamenlijk gaan ze in de rouw. Alle vier vallen ze stil. Jobs verlies is zo groot – er zijn geen woorden voor. Zo hard kan verlies binnenkomen in je leven: keihard word je stil gezet en je hebt geen woorden meer.

Stilte kan weldadig en helend zijn, maar bij Job lijkt daar geen sprake van. Want wanneer hij weer begint te spreken, vervloekt hij de dag van zijn geboorte.³ Al zijn levensvreugde is verdwenen; alle hoop is hij verloren. Wellicht is zijn klacht een mengeling van

pijn, verdriet, boosheid en angst geweest. Hoe dan ook - hij stort zijn hart uit en gooit alles eruit. Wat een opluchting kan dat soms geven, al is het maar voor even: simpelweg zeggen wat je van de hele situatie vindt. De Bijbel geeft er ruimte aan: aan Job, maar ook aan de vele dichters van de Psalmen.

Jobs vrienden blijken slechte troosters. Zij menen Job terecht te moeten wijzen en maken zijn verlies eerder groter dan dat ze hem helpen te dragen. Uiteindelijk neemt God zelf het woord⁴. Hij richt zich rechtstreeks tot Job. Job heeft grote woorden gesproken, zeker ook tot de HEER. Vragenderwijs wordt Job herinnerd aan wie God is. Hij wordt erbij bepaald dat hij 'maar' een mens is en dat God God is. Bijzonder is dat de HEER Job niet zozeer bestraft. Veeleer zet Hij hem weer in de juiste verhouding tot Hemzelf. Door zijn verlies waren Jobs perspectief en zijn visie op de werkelijkheid nogal vertroebeld geraakt. Niet vreemd, maar het deed geen recht aan de werkelijkheid.

Je kunt hierbij de vraag stellen *waarom* God op deze manier met Job omgaat. Een belangrijk deel van het antwoord is: omdat Job niet eindeloos moest blijven twisten met zijn God. Hij zou daar niet mee verder komen. Het gevaar van verbittering en van ongeloof dreigde.

En daarmee het gevaar dat Job alles zou verliezen: de relatie met de levende God. Hij zou zichzelf verliezen. En dat wilde de HEER niet. Als reactie op Gods woorden spreekt Job slechts een paar zinnen. Hij maakt zich klein en legt zijn hand op zijn mond. Hij doet er het zwijgen toe.⁵ Hij heeft de stem van de HEER gehoord en het heeft hem als het ware wakker geschud. Nadat de HEER voor een tweede keer tot hem heeft gesproken, belijdt Job de grootheid van God. Hij verhoogt God en verootmoedigt zichzelf. En hij getuigt ervan dat hij de HEER heeft gezien. Na al zijn verlies, na het zwijgen en het spreken, heeft hij een ontmoeting met de levende God mogen ontvangen. Die ontmoeting zette alles in een ander, breder en beter perspectief. Uitleg of een verklaring kreeg Job niet. Maar hij mocht wel iets zien van de grootheid van God. Die God was zo groot dat Hij Job bewaarde. Hij stond niet toe dat Job zichzelf verloor. Het mag ons tot troost zijn, te midden van al ons verlies en van al onze klachten en vragen. De HEER wil ons niet verloren laten gaan, maar wil ons redden. In Jezus zien we dat heel duidelijk. Hij zei over zichzelf: 'De Mensenzoon is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren was.' Laten we ons, met ons verlies en ons gemis, laten vinden door Hem.

Troost

Als ik een lezing geef over verdriet en troost, zoek ik met de belangstellenden naar wat troost nu eigenlijk is. Het valt niet mee om dat goed onder woorden te brengen. Mensen denken vaak dat ze bij mensen met verdriet van alles moeten doen of zeggen, maar de ervaring leert dat troost vooral bestaat uit nabijheid, betrokkenheid, de ander geborgenheid schenken.

In het Jodendom kent men de rouwstoel: een speciale stoel waar de rouwende in gaat zitten. Aan beide kanten staat een stoel voor de troosters. In principe is die altijd bezet. Er hoeft niets gezegd te worden, het gaat om aanwezigheid. De rouwende krijgt alle tijd om te treuren. Als de rouwende wil praten, dan wordt er geluisterd. Als de rouwende huilt, dan wordt er meegehuild. Als de rouwende stil

is, dan is iedereen stil. Het bezoek aanvaardt de rouwende in zijn toestand. Zeven dagen duurt deze rouwperiode. Daarna wordt de rouwende voorzichtig gestimuleerd om weer deel te gaan nemen aan het leven en bepaalde verantwoordelijkheden op zich te nemen.

Deze rust en mogelijkheid om te rouwen is in onze tijd en cultuur vaak ver te zoeken. Er

moet zoveel geregeld worden, dat soms pas na maanden iets van rouwen op gang komt. En dan zijn de omstanders het veelal vergeten. Deze 'coronatijd' maakt rouwen nog lastiger. Ik zag in mei van achter mijn computer een rouwdienst met hier en daar een mens in een grote kerk. De weduwe met haar kinderen (die waren er gelukkig) alleen voorin. Een paar banken erachter de moeder van de weduwe, alleen. Verderop haar zus met haar man, en daar weer achter vrienden, die als ze geen partner hadden, ook alleen zaten. Zelf zat ik op 100 kilometer afstand te huilen. Iedereen zat in zijn eigen rouwbubbel. Wat een eenzaamheid, wat een onmacht en machteloosheid. Ondanks de mooie woorden die de dominee sprak, kwam alleen al door het beeld heel duidelijk naar voren hoe ingewikkeld het is om juist in deze tijd van afstand houden te rouwen en te troosten.

Gelukkig worden er manieren gevonden om op een of andere manier nabij te zijn. Sociale media kon en kan veel betekenen. Of gewoon een brief schrijven met herinneringen aan de overleden persoon. Iemand vertelde dat ze, achteraf gezien, al de persoonlijke post niet had willen inruilen voor een condoleance-avond met handdrukken. Een ander benoemde de rust die er was nu ze zoveel met het gezin alleen was. Die kant is er ook.

In het woord troost zit ook iets van trouw, vertrouwen, betrouwbaarheid. Juist ook nu is dat belangrijk. Houd vol met aandacht geven, met contact zoeken en laten weten dat je aan iemand denkt. Voor veel mensen is dat moeilijk, want het leven van alle dag neemt je al snel weer in beslag. Dat terwijl de dagen of weken voor een rouwende eindeloos lang kunnen duren. Zet in je agenda wanneer je iemand wilt

bellen of schrijven. Zet sterfdata van familie of bekenden op de kalender en neem die ieder jaar over om contact te kunnen blijven zoeken, jaar na jaar.

Houd vol met aandacht geven, met contact zoeken

Ook nu geldt: het zijn de kleine dingen die het doen. Een vrouw die haar vader had verloren toen ze puber was zei: ‘Het meest had ik aan de conciërge van school. Als ik langs hem liep zei hij soms: ‘Gaat het een beetje?’ Ik wist dat hij eraan dacht. Dat was genoeg.’

Alide Snitselaar

Een paar dagen retraite

Een paar dagen stilstaan bij verlies

Je kunt veel verliezen in je leven: een geliefd persoon, werk, gezondheid. Er kunnen dingen gebeuren die ervoor zorgen dat je geloof aan het wankelen gaat en dat je hoop of vertrouwen verliest. Dromen kunnen in duigen vallen en het toekomstbeeld ziet er ineens heel anders uit of verdient bijstelling.

Een retraite kan een passende vorm zijn om stil te staan bij verlies in je eigen leven. In plaats van door te gaan – hoe goed vaak ook – neem je even gas terug of kom je misschien wel tot stilstand. Een retraite betekent: tijd nemen om na te denken over het verlies dat je hebt geleden en de gevolgen daarvan. Tijd nemen om erover in gesprek te gaan met God

en naar Hem te luisteren. Tijd nemen om je te bezinnen op vragen als: wat betekent dit voor mij en hoe wil ik hiermee omgaan? Of welke kant gaat het nu op met mijn leven? Wat wil ik en heeft God er ook nog iets over te zeggen? Verlies roept veel vragen op. Vragen die aandacht verdienen. We helpen je graag om hiervoor tijd en ruimte te maken. We bieden een midweek onderdak en goede maaltijden in een prachtige omgeving. Tijdens gesprekken met een gastenbegeleider denken we met je mee en brengen we je verdriet en vragen bij God. De ervaring leert dat een paar dagen retraite veel kan betekenen voor de lange termijn. De moeite zeker waard!

Margreeth vertelt dat ze de Herberg al heel lang kent van advertenties in de krant. De foto van het huis, maar vooral de woorden pastoraal en diaconaal spraken haar aan. Op een dag heeft ze de stoute schoenen aangetrokken en gebeld of ze vrijwilligerswerk kon doen. Ze was van harte welkom en zo komt ze nu al verschillende jaren op donderdag als algemeen vrijwilliger naar Oosterbeek.

In de afzuigkap kruipen

'Ik ervaar dat God mij liefheeft en gun dat anderen ook zo. Door naar hen te luisteren en aandacht voor hen te hebben, hoop ik dat ze daar iets van gaan ontdekken. Dat kan door bijvoorbeeld bij de afwas op te merken dat iemand er moe uitziet, zodat iemand zich gezien voelt. Of in een gesprekje onderweg naar de markt iemand geruststellen dat verdriet bij een overlijden na een lang huwelijk, niet in een paar maanden over kan zijn. Maar ook getuig ik als ik het sanitair reinig en mensen

het prettig vinden dat het weer schoon is. Het is fijn om in de gewone dingen een bijdrage te leveren, zodat mensen zich comfortabel voelen. Wat je ook doet in de Herberg, je staat in dienst van de gasten. Het is wel zo dat poetsen ergens anders leuker is dan thuis. Regelmatig klim ik op een trap en kruip ik in de afzuigkap om die schoon te maken.'

Verder roemt Margreeth de gastvrije sfeer in de Herberg: voor gasten en voor vrijwilligers

is er aandacht. In het bijzonder valt haar de aandacht en begeleiding die er is voor de diaconaal werkers, op. Op deskundige wijze worden deze jonge mensen begeleid naar een volgende stap in hun leven.

'Een dag werken in de Herberg kost mij geen energie, maar ik krijg er energie van! Een prachtige besteding van de tijd die ik over heb!'

**Ik kwam niet tot
Hem,
*Hij kwam tot
mij***

Ik kende de Herberg vanuit de kerk, maar toch moest mijn dochter mij de weg wijzen. Zij zei op een gegeven moment: zou de Herberg niet iets voor u zijn? Gelijk wist ik dat dat een goede plek zou zijn. Al een jaar had ik klachten. Door allerlei omstandigheden was ik mijn levenslust en vermogen om te werken kwijt geraakt. In overleg met mijn vrouw heb ik hulp gezocht. Maar ondanks de gesprekken was het vooral ook thuis heel zwaar. Je bent nooit alleen ziek, het gezin heeft er ook mee te maken.

Begin maart was ik een paar weken hier, en nu in september nog een paar weken. Het is een weldaad hier te zijn. De problemen die er zijn worden niet opgelost, maar in de woestijnreis van het leven heb je oases nodig. En dit is zo'n

oase. Ik wandel veel en op onverklaarbare wijze vallen me dan bijvoorbeeld psalmen in. Ik ervaar heel sterk dat niet ik tot de Here kom, maar dat Hij naar mij toekomt. Arjen zei een keer, zo maar even tussendoor, God komt tot ons op Zijn eigen verborgen manier. Het raakte mij, zoals zoveel ogenschijnlijk kleine dingen mij raken. Mijn leven is niet gemakkelijk geweest, en dat is het nog niet, maar ik zie steeds meer hoe God wonderlijk heeft gezorgd.

Het zit vaak in kleine dingen. Ook in de Herberg. Een vriendelijke groet geeft je het gevoel dat je gezien wordt, een gesprekje met een vrijwilliger opent soms perspectieven. Eenvoudig wordt het niet, maar ik kan wel weer verder.

Anna

Minke

Julia

Drie jonge mensen nemen hun plekje in

Julia vd Geer, Minke Meijer en Anna vd Slik zijn vanaf september onze diaconaal medewerkers. De Here God heeft hen en ons een belangrijke opdracht gegeven: zorg voor de naasten! We zijn blij dat zij dit in de Herberg handen en voeten willen geven.

Vrijwilligerswerk

De Herberg biedt hulp en perspectief aan mensen die beschutting en bescherming zoeken in de stormen van het leven. Dat kunnen wij niet alleen. Op onze website staan de verschillende vacatures voor vrijwilligerswerk. Heb je belangstelling voor een taak of voor een tussen(half)jaar vanaf januari, neem contact met ons op.

Website

Wil je op de hoogte blijven van de actuele situatie en activiteiten van de Herberg, raadpleeg dan regelmatig onze website: www.pdcdeherberg.nl.

Spreekbeurten

De eerste spreekbeurten in het land zijn weer afgesproken. Zoekt u een invulling voor een avond of middag, denk dan eens aan ons. We komen graag iets vertellen over de Herberg, of over een pastoraal onderwerp wat bij de Herberg past, zoals verdriet en troost. Ook is het mogelijk om bijvoorbeeld als bezoeker in de kerk toegerust te worden. Informatie: aasnitselaar@pdcdeherberg.nl

Kleine acties in coronatijd

Iedereen zal begrijpen dat het dit jaar spannend wordt of de financiële begroting gehaald gaat worden. Dit vraagt van ons gebed en vertrouwen. Maar er is meer.

Onze taal is rijk aan gezegdes en in dit verband denken wij aan alle beetjes helpen en vele kleintjes maken één grote. De afgelopen tijd mochten wij profiteren van creatieve acties die het werk van de Herberg ondersteunen. We merkten dat mensen lades en kasten op gingen ruimen: spullen voor creativiteit, maar ook bijvoorbeeld koffiebonen voor 357 kopjes koffie kwamen richting Oosterbeek. Op een maandagmorgen werden we verblijd met Zeeuwse aardappelen en uien. In diezelfde week kregen we op woensdag peren uit Alblasserdam, op vrijdag aardappelen en pompoenen vanuit de Noordoostpolder. We zijn er erg blij mee! Heel hartelijk dank!

colofon

'uit de Herberg' verschijnt 4 x per jaar: 2 x in druk en 2 x digitaal. Een abonnement is gratis!
Geef uw naam door per e-mail of telefoon.

REDACTIE: Marja Korevaar, Alide Snitselaar,
Henk Meuleman

FOTO'S: Marja Korevaar, e.a.

VORMGEVING: bredewold, Wezep

© 2020

Pastoraal Diaconaal Centrum de Herberg
Pietersbergseweg 19, 6862 BT Oosterbeek

T 026-334 22 25

info@pdcdherberg.nl

www.pdcdherberg.nl

BANK: NL58 RABO 0302 2633 30

t.n.v. Stichting De Pietersberg

de Herberg

Algemeen Nut
Bevogende Instelling
ANBI

GOED DOEL